

IZVANSUDSKA NAGODBA ZA MLADE U SUKOBU SA ZAKONOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Anja Miroslavljević, asistentica
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Odsjek za poremećaje u ponašanju

- Implementacija Izvansudske nagodbe u RH
- Zakonska osnova
- Kriteriji za primjenu izvansudske nagodbe
- Evaluacija izvansudske nagodbe u Zagrebu

PROJEKT IMPLEMENTACIJE ISN U RH

- Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH
- Državno odvjetništvo RH
- Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- ATA (Aussergerichtlicher Tatausgleich), Graz

PROJEKT IMPLEMENTACIJE ISN U RH

- Počeo 2000. (edukacije, supervizije, udžbenik)
- 24 educirana stručnjaka i certificirana od strane austrijskih medijatora i edukatora “Neustart Graz”
- Udruga za izvansudsku nagodbu- 2003.
- 3 službe za ISN: Zagreb, Osijek i Split
- Kolegij Izvansudska nagodba na ERF-u

ZAKONSKA OSNOVA- UVJETOVANA SVRHovitost

- Predpripremni postupak u Zakonu o sudovima za mladež (1997)
- Državni odvjetnik može odluku o nepokretanju kaznenog postupka uvjetovati spremnošću maloljetnika ili mladež punoljetnika da izvrši jednu ili više posebnih obveza navedenih u čl. 64. Zakona o sudovima za mladež (1997)

UVJETOVANI OPORTUNITET (SVRHovitost) 4 POSEBNE OBVEZE:

- a) da prema vlastitim mogućnostima popravi ili nadoknadi štetu nanесenu kaznenim djelom;
- b) da se uključi u rad humanitarnih organizacija ili u poslove komunalnog ili ekološkog značenja;
- c) da se podvrgne postupku odvikavanja od droge ili drugih ovisnosti ;
- d) da se uključi u pojedinačni ili skupni rad u savjetovalištu za mlade

KRITERIJI ZA PRIMJENU:

- Visok stupanj izvjesnosti da je maloljetnik **počinio kazneno djelo** kao osnova za pokretanje postupka
- **Dobrovoljnost** i pristanak osumnjičenika
- Poželjno je, mada ne obvezno, da je riječ o **jednom počinitelju**
- Recidivisti nisu isključeni, ali je poželjno da je riječ o **prvom deliktu**
- **Kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora do 5 godina**
- **Ne smije se raditi o beznačajnom deliktu**
- **Ne smije se raditi o teškim k.d. sa smrtnim posljedicama ili silovanje, ili planirano nasilje, brutalnost**
- **Ne preporuča se za KD počinjena u suučesništvu**

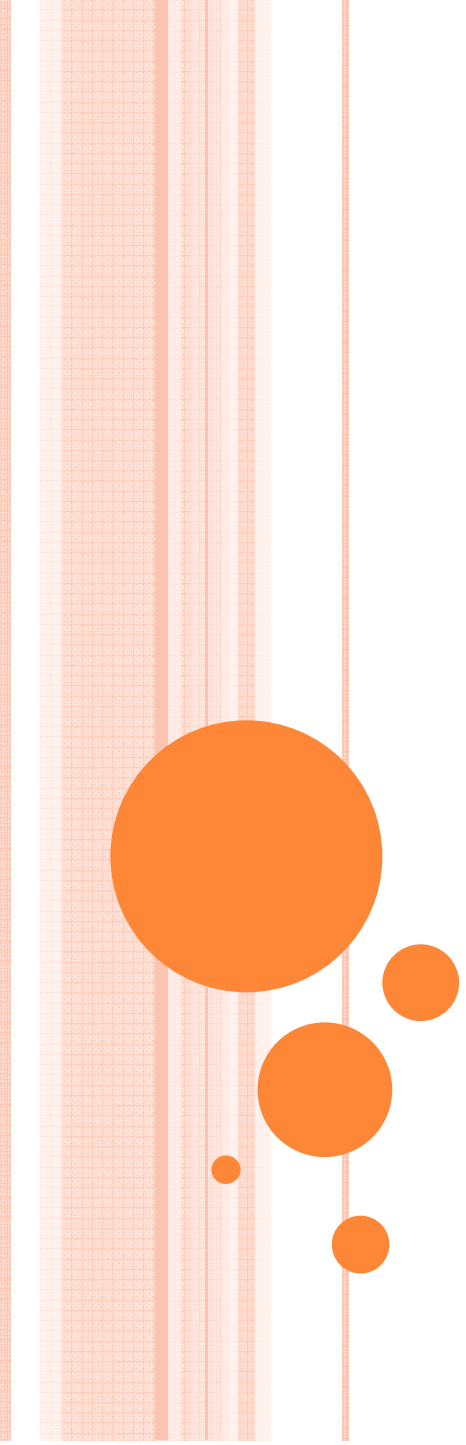

KRITERIJI ZA PRIMJENU (NASTAVAK):

- **Dobrovoljnost** i pristanak oštećenika
- Prednost imaju **fizičke** osobe kao oštećenici
- Preporuča se da se radi o **jednom** oštećeniku

SUDSKI POSTUPAK	IZVANSUDKSA NAGODBA
<p>Saznati istinu Objektivno utvrditi povredu zakona Posljedica je kazna</p>	<p>Riješiti probleme između stranaka Obje strane trebaju iskazati vlastito mišljenje Nije riječ o kazni, već o popravku štete</p>
<p>Oštećenik je svjedok i mora doći na poziv Nisu važni njegovi osjećaji,interesi Ne mora se suočiti s počiniteljem</p>	<p>Oštećenik je središnja osoba u postupku Važno je čuti upravo njega (osjećaje,interese) Ne mora sudjelovati ako ne želi</p>
<p>Osumnjičenik mora doći na sud Može šutjeti, lagati, biti pasivan Ne mora popraviti štetu, niti se susresti s oštećenim</p>	<p>Osumnjičenik sudjeluje dobrovoljno Mora biti aktivan, preuzeti odgovornost Mora se suočiti s oštećenikom ako je on pristao na to</p>
<p>Uloga suda je ispitivanje Naći dokaze, donijeti presudu Uvijek postoji pozicija pobjednik/poraženi</p>	<p>Uloga posrednika je informiranje,čuvanje procesa,učenje komunikacije,moderiranje razgovora Ne odlučuje, cilj je pozicija pobjednik-pobjednik</p>

**EVALUACIJA UČINKOVITOSTI
IZVANSUDSKE NAGODBE U
STRUČNOJ SLUŽBI ZA ISN ZAGREB**

UZORAK:

- N1=175 poč. (2001.-lipanj 2006.)
- N2=209 (srpanj 2006.-prosinac 2009.)

- Područja evaluacije:
 - karakteristike počinitelja,
 - karakteristike kaznenog djela,
 - karakteristike žrtava,
 - karakteristike procesa,
 - uspješnost izvansudske nagodbe,
 - odluka DO,
 - recidivizam

KARAKTERISTIKE POČINITELJA:

2001-2006

- 96% muški
- 60% mlt.
- 40% ml.pnlt.
- 78% obrazuje se
- 11% nezaposleno
- 7% registrirano od ranije u CZSS

2006-2009

- 93% muški
- 66% mlt.
- 34% ml.pnlt.
- 78% obrazuje se
- 7% nezaposleno
- 17% registrirano od ranije u CZSS

KARAKTERISTIKE KAZNENOG DJELA:

2001-2006

- 62% imovinski d.
- 32% nasilni d.
- 94% prvi put poč.KD
- 52% počinili sami KD

2006-2009

- 61% imovinski d.
- 34% nasilni d.
- 88% prvi put poč.KD
- 40% počinili sami KD

KARAKTERISTIKE ŽRTAVA:

2001-2006

- Ukupan broj žrtava: 138
- 92% fizičke osobe
- 71% M
- 58% žrtva i poč.se poznaju od ranije
- 49% mlađe od 20 god.

2006-2009

- Ukupan broj žrtava: 159
- 84% fizičke osobe
- 63% M
- 68% žrtva i poč.se poznaju od ranije
- 62% mlađe od 20 god.

KARAKTERISTIKE PROCESA:

Pristalo na sudjelovanje	2001-2006	2006-2009
Počinitelja	94%	95%
Žrtava	81%	85%
Sporazum postignut	89%	90%
Uspješni procesi	84%	86%

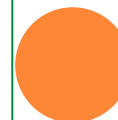
NAČIN NADOKNADE:

2001-2006

- U 59% slučajeva isprika i financijska nadoknada ishod
- U 26 % slučajeva ispirka
- U 15% nešto drugo

2006-2009

- U 61% slučajeva isprika i financijska nadoknada ishod
- U 30% slučajeva ispirka
- U 9% nešto drugo (isprika i simboličan dar, povrat stvari, uplata u dobrotvorne svrhe...)

2001-2006

- U 80% slučajeva ISN trajala do 3 mjeseca

2006-2009

- U 77% slučajeva ISN trajala do 3 mjeseca
 - U 21% trajala od 3 do 6 mjeseci
-

ODLUKA ODO:

	2001-2006 (N=175)	2006-2009 (N=209)
Uspješnih procesa	71%	76%
Nepokretanje kaznenog postupka	87%	85%

RECIDIVIZAM:

2001-2006

- Ukupno (175): 9,71%
- Rec.nakon uspješno provedene ISN:10,40%
- Ukupan broj recidivsta: 17 (175)
- Broj specijalnih rec.:7
- Ukupan broj novih KD: 22

2006-2009

- Ukupno (209): 13,40%
- Rec.nakon uspješno provedene ISN:16,98%
- Ukupan broj recidivsta : 28 (209)
- Broj specijalnih rec : 7
- Ukupan broj novih KD : 32

ZAKLJUČNO:

Rezultati ukazuju na učinkovitost izvansudske nagodbe sukladno svim kriterijima (zakonski posebno), ali se neki šire na način da uključuju složenije slučajeve u izvansudsku nagodbu.

OGRANIČENJA ISTRAŽIVANJA:

- Nema kontrolne skupine
- Analiza ne omogućuje tvrdnje o statističkoj značajnosti rezultata
- Analiza provedena u samo jednoj službi
- Razdoblje praćenja recidivizma neujednačeno

- Zadovoljstvo posrednika, stručnjaka,
- Oporavak žrtve,
- ...

KORISNIČKA PERSPEKTIVA-2006.

Osumnjičenici:

- Zadovoljno 94%
- * Austrija: manji postotak jer mi smo imali evaluacijske liste od samo $\frac{1}{4}$ sudionika

Oštećenici:

- Zadovoljno 95%
- * Austrija: obično se svuda pokazuje nešto veće zadovoljstvo oštećenika nego osumnjičenika

ŠTO DALJE?

- Širenje stručnih službi za ISN u kaznenom postupku prema maloljetnicima i mlađim punoljetnicima na cijelu Republiku Hrvatsku
- Širenje ISN na odrasle počinitelje kaznenih djela
- Povezivanje Stručnih službi za ISN s inozemnim partnerima

Hvala vam na pažnji!

